

Yargıdaki kavgayı nasıl yorumlamalı

12 Ocak Cuma 2018 16:34

AYM, mahkemelerin temyiz mercii değildir. Kararları ilgili mahkemenin hükümlerini bozma gücüne sahip değildir.

Anayasa Mahkemesi (AYM) Genel Kurulu'nun; Şahin Alpay, Mehmet Altan ve Turhan Günay'ın bireysel başvurularını 6'ya karşı 11 üyenin oy çokluğuyla hak ihlali kararı vermesi hukuki bir tartışma yarattı.

Hak ihlali kararına rağmen alt mahkemeler **Şahin Alpay**'ın ve **Mehmet Altan**'ın tahliye talebini reddetti.

AYM'nin bu kararları henüz gerekçeleri açıklanmış olmamakla birlikte hukuki bir karar olma izlenimi veriyor mu vermiyor mu?

Bu konuda uzman hukukçularla görüştüm.

Bir görüş şöyle: **AYM'nin kararının uygulanmamasında sorun yok.**

Şöyle ki:

Bireysel başvuru hakkı kişisel hak ve özgürlükler bakımından önemli bir üst yargısal güvencedir. Ancak bu güvenceyi realize etmesi gereken yetki sahibi AYM'nin, denetim yaparken "**iç karışmazlık**" ilkesini ihlal etmemesi gerekir.

Karışmazlık ilkesi sadece yargı, yasama ve yürütme kuvvetleri arasında uygulanan bir ilke değildir.

Yargı açısından her mahkeme mecrasının işlevsel bağımsızlığını "**iç karışmazlık**" ilkesi güvence altına alır.

AYM, mahkemelerin temyiz mercii değildir. Kararları ilgili mahkemenin hükümlerini bozma gücüne sahip değildir.

AYM'nin ilgili mahkemenin yerine geçerek karar verme yetkisi yoktur.

AYM kararları yönlendirici kararlardır.

İlgili mahkemeye talimat verme gücü yoktur.

İlgili mahkeme AYM'nin yönlendirici kararları üzerinden yeniden değerlendirme yapar.

Ancak "**yerinde yargılama ilkesi**" gereği ilgili mahkeme AYM'nin karar gerekçelerini uygun bulmazsa AYM kararına uymak zorunda değildir, uyarsa da bu, AYM kararlarının bağlayıcı olduğu anlamına gelmez.

Sadece ilgili mahkemece AYM kararlarının uygun bulunduğu anlamına gelir.

AYM, Alpay ve Altan kararlarında "**temyiz mahkemesi**" görüntüsü vermiştir.

Şekli denetimi aşarak esas denetimine geçmiştir.

En azından hüküm fıkraları esasa ilişkin karar verildiği izlenimini güçlü bir biçimde vermektedir. Gereği için ilgili mahkemelere talimat hükmü kurmuştur.

Ayrıca AYM ilgili mahkemelerin ret karar gerekçelerini ortadan kaldırmak için tweet atmak gibi yargı merciiine yabancı bir uygulama yapmıştır.

Gerekçeli kararlar açıklandığında ayrıca değerlendirme elbette yapılır. Ancak ortaya çıkan sonuçlar ve tutumlar açısından bakıldığında AYM kararı, iç karışmazlık ilkesini göz ardı ettiği gibi, hukuki değil siyasi bir karar niteliğindedir.

AYM, **hukuk fetişizmi** yapmamalıdır.

Sulandırılmış bir liberal anlayışla hareket etmemelidir.

Türkiye karşıtı stratejilere yarayacak yaklaşımlar sergilememelidir.

Çeşitli dış kurum ve kuruluşlara iyi gelsin diye karar vermemelidir.

AYM, bize ait, yurtsever bir kimlikle hareket etmeli ve bu çerçevede yurttaşlarımızın hak ve özgürlükleri açısından bir güvence mercii olmalıdır.

AYM, dış güçlerin değil Türkiye'nin, Türkiye toplumunun mahkemesidir, ona uygun davranmalıdır. Hatalar yapsa da AYM'nin bu kimlikle davranacağına ilişkin toplumun inancı vardır.

Aym toplumun bu inancının gereğini yapmalıdır.

Karşıt görüş ise şöyle:

Fransa, Ağustos 1936'da İspanya iç savaşı için "**karışmazlık ilkesi**" ortaya atıldı.

Bu ilkeye göre, hiçbir devlet İspanya İç Savaşı'na müdahale edemeyecekti.

AYM'nin içtihadı;

Bireysel başvuruya gitmenin koşullarından biri, olağan hukuk yollarının tüketilmiş olması.

Hak ihlali iddiasıyla bireysel başvuru için, dosyanın Yargıtay'da kesinleşmesi gerekiyor.

Ancak AİHM, uzun tutukluluk konusunda, farklı bir içtihat geliştirmiş.

Dava devam ediyor olsa da tutukluluk kararına bir üst mahkemede yapılan itiraz da reddedilmişse, ret kararı kesin sayıyor ve bireysel başvuru yolu açılıyor.

AYM de, bireysel başvuru mekanizmasının etkin çalışabilmesi için, AİHM (Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi) içtihadına paralel uygulamalar yapması gerekiyor.

Her ay tutukluluğun kalkması için talepte bulunulur ama '**tutukluğun devamına**' kararı verilir.

Bir üst mahkemeye itiraz edilir.

İtiraz genellikle "**tutukluğun devamına**" karar verilerek ret edilir.

Bu AİHM ve AYM tarafından kesin karar olarak görülmekte.

AYM bu içtihadı Haşim Kılıç zamanında, Ergenekon davaları sürecinde verdi.

Yani konunun FETÖ'cülerle alakası yok.

anayasa mahkemesi

yargı

AYM

Şahin Alpay

mehmet altan

arşiv

İletişim

Haber Merkezi: 0 216 449 32 00

Faks: 0 216 449 32 00

Mail: info@odatv.com

İletişim

Künye

Gizlilik Sözleşmesi ve Koşullar

Mobil Uygulamalar

Reklam

Reklam: 0 216 449 32 00

reklam@odatv.com

© 2021, Oda TV. Tüm haklar saklıdır.

ANA SAYFA

YAZARLAR

VIDEO

FOTO GALERİ

ARŞİV

KATEGORİLER

